

HR: 8% Belastingrente Vpb Onverbindend

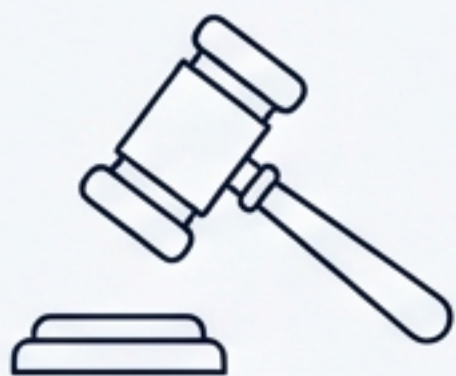
Analyse Arrest Hoge Raad d.d. 16 januari 2026

ECLI:NL:HR:2026:59
Staatssecretaris v. [X] B.V.

Zaaknummer: 24/04619
Datum: 16-01-2026

Rechtsgebied:
Vennootschapsbelasting /
Formeel Belastingrecht

De Kern: Selectieve hoge rente voor Vpb-plichtigen strijdig met rechtsbeginselen

Uitspraak

Artikel 1, letter b van het Besluit belastingen invorderingsrente (de specifieke Vpb-rente van min. 8%) is onverbindend verklaard.

Grondslag

Strijd met evenredigheidsbeginsel en gelijkheidsbeginsel. Er is sprake van een ongefundeerde selectieve lastenverzwaring.

Gevolg

De rente moet worden berekend volgens de algemene regel (art. 1, letter a Besluit).

Effect

In de voorliggende casus daalt de rente van **8%** naar **4%**. Het scheidt een precedent voor andere jaren.

De Casus: Een dispuut over € 90.969 aan rente

DE FEITEN

- Belanghebbende: [X] B.V.
- Aanslag: Vpb 2021 (voorlopige aanslag d.d. 15 juli 2023)
- Renteperiode: 1 juli 2022 t/m 26 augustus 2023
- Beschikking: € 90.969 belastingrente
- Toegepast percentage: 8% (o.g.v. art 1 letter b Besluit)

HET GESCHIL

Standpunt Inspecteur

Het Besluit schrijft dwingend voor dat Vpb-rente gekoppeld is aan de wettelijke handelsrente (minimaal 8%).

Standpunt B.V.

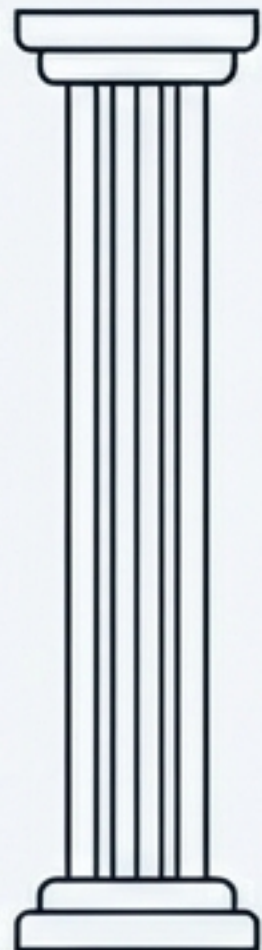
Dit percentage is disproportioneel en discriminerend ten opzichte van $\dagger$ opzichte van andere belastingplichtigen (IB-ondernemers) die een lager tarief betalen.

Procesgang: Rechtbank Noord-Nederland stelde belanghebbende in het gelijk → **Staatssecretaris** stelde **sprongcassatie** in.

De Rechtsvraag en het Toetsingskader

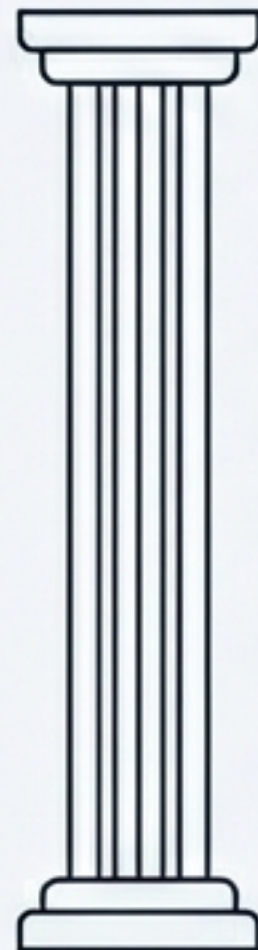
Centrale Vraag:

Is de regeling (art. 1, letter b Besluit), waarbij Vpb-rente is gekoppeld aan de wettelijke handelsrente met een minimum van 8%, in strijd met algemene rechtsbeginselen (evenredigheid)?

Bevoegdheid

De rechter mag een algemeen verbindend voorschrift (zoals dit Besluit) toetsen aan algemene rechtsbeginselen.

Terughoudendheid

Toetsing moet 'terughoudend' zijn omdat er politiek-bestuurlijke afwegingen spelen bij de totstandkoming.

Het Criterium

Zijn de nadelige gevolgen onevenredig in verhouding tot de doelen? Is er sprake van willekeur?

Verworpen Argument 1: De 'Handelsrente'–analogie

HANDELSCHULD

BELASTINGSSCHULD

Argument van de Staat:

Vpb-schulden van ondernemers zijn vergelijkbaar met handelsschulden. Aansluiting bij wettelijke handelsrente (art. 6:119a BW) is dus gerechtvaardigd.

Oordeel Hoge Raad:

1. **Geen handelsvordering:** Een nog niet geformaliseerde materiële belastingschuld is géén handelsvordering.
2. **Geen rechtvaardiging:** De redenen voor een hoge handelsrente (betalingsdiscipline in handelsverkeer) gaan niet op voor belastingrente.
3. **Conclusie:** Het onderscheid met andere belastingen is onterecht.

Verworpen Argument 2: Prikkelwerking en Budget

Argument: Prikkel tot tijdig aangifte doen

Oordeel HR: Er is geen enkele toelichting waarom specifiek Vpb-plichtigen een *hogere* prikkel nodig hebben dan andere belastingplichtigen. Zonder onderbouwing faalt dit argument.

Argument: Budgettaire opbrengst

Oordeel HR: Een budgettair doel is legitiem, maar mag niet leiden tot een 'ongefundeerde selectieve lastenverzwaring'. De overheid mag de staatskas niet spekken door willekeurig één groep extra te belasten zonder goede grond.

Conclusie: Er zijn geen redelijke rechtvaardigingsgronden voor de selectieve renteverhoging.

De Beslissing: Onverbindendverklaring en Rechtsherstel

Besluit art. 1, letter b

HET OORDEEL

Artikel 1, letter b van het Besluit is in strijd met het evenredigheidsbeginsel en het gelijkheidsbeginsel. Het voorschrift wordt buiten toepassing gelaten.

HET RECHTSHERSTEL

De 'specialis' (8%-regel) vervalt. De 'generalis' (algemene regel art. 1, letter a Besluit) herleeft.

IN DEZE ZAAK

4%

Rente vastgesteld conform algemene regel (i.p.v. 8%).

Ten overvloede: De algemene rentebodem (4%) blijft overeind

Belangrijke nuancering voor de toekomst

De Hoge Raad oordeelt dat de algemene systematiek (Wettelijke rente/ECB + opslag, met bodem van 4%) WEL is toegestaan.

Waarom is de bodem van 4% wel rechtmatig?

- ✓ **Gelijkheid:** De regel geldt voor alle belastingen, dus geen discriminatie.
- ✓ **Evenredigheid:** Een bodem van 4% (of 4,5% vanaf 2024) is 'niet excessief'.
- ✓ **Doel:** Budgettaire belangen en prikkelwerking zijn bij een algemene maatregel wel valide rechtvaardigingen.
- ✓ **Aard:** Belastingrente is geen punitieve sanctie (art. 6 EVRM niet van toepassing).

Wat verandert er in de berekening?

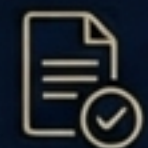
OUDE SITUATIE (Onverbindend)	NIEUWE SITUATIE (Rechtsherstel)
<p>Grondslag: Art 1, letter b Besluit</p> <p>Koppeling: Wettelijke handelsrente</p> <p>Percentage: Minimaal 8%</p> <p></p>	<p>Grondslag: Art 1, letter a Besluit (algemene regel)</p> <p>Koppeling: Wettelijke rente (ECB + opslag)</p> <p>Percentage: 4% (2022/23) / 4,5% (2024 met bodem)</p> <p></p>

Praktische gevolgen voor de praktijk

Lopende bezwaren en beroepen

- Grote kans van slagen als er 8% (of meer) is gerekend.

- Inspecteur moet rente herrekenen naar algemeen tarief (vaak 4% of 4,5%).

Definitieve aanslagen

- Verzoek om ambtshalve vermindering indienen.

- Let op: 5-jaarstermijn.

- Risico: Belastingdienst kan zich beroepen op 'nieuwe jurisprudentie' uitsluiting (art. 45aa Uitv.reg. AWR).

Toekomstige aanslagen

- Controleer voorlopige aanslagen handmatig; software Belastingdienst loopt mogelijk achter.

- Vpb-rente sluit weer aan bij marktconformere systematiek.

Vragen voor het vaktechnisch overleg

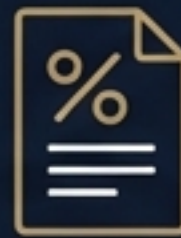
Ambtshalve vermindering

Zal de staatssecretaris een massaalbezwaarprocedure aanwijzen, of wordt elk verzoek individueel afgewezen op basis van jurisprudentie-uitsluiting?

Wet bronbelasting

De HR merkt op (noot 4) dat de onverbindende regel ook geldt voor de bronbelasting. Moeten we actie ondernemen op ingehouden bronbelasting rente?

Schadevergoeding

Is er ruimte voor vergoeding van rentenadeel bij reeds betaalde, onherroepelijke aanslagen via een civiele procedure wegens onrechtmatige overheidsdaad?

“ Als gevolg van het ongefundeerde selectieve karakter van de lastenverzwaring wordt die groep belastingplichtigen daardoor onevenredig getroffen. ”

Hoge Raad, 16 januari 2026, r.o. 4.8.2

BUDGETTAIR VOORDEEL MAG NOOIT LEIDEN TOT WILLEKEUR. DE FISCUS MOET TERUG NAAR DE TEKENTAFEL.